

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Вул. Механізаторів, 9, м. Київ, 03109

<https://grd.gov.ua>

Затверджено

Громадською радою доброчесності

3 травня 2017 р.

ВИСНОВОК

про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду

Крутія Юрія Петровича

критеріям доброчесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію про **Крутія Юрія Петровича** (далі – Кандидат), який є суддею Ленінського районного суду міста Миколаєва (Миколаївська область), Громадська рада доброчесності виявила дані, що дають підстави для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

1. В Інтернет-виданнях, зокрема на сайті авторитетної організації “Інститут масової інформації”, є низка публікацій про те, як Кандидат не дозволив журналістам бути присутніми на відкритому судовому засіданні, а також забороняв фіксувати перебіг засідання технічними засобами. Публікації супроводжуються відео- або аудіозаписом.

Так, **6.10.2014 р.**, згідно з повідомленням на сайті Інституту масової інформації (додаток [1](#)), “суддя Ленінського районного суду міста Миколаєва Юрій Крутій на судовому засіданні з розгляду справи про ДТП, винуватцем якого був начальник управління з надзвичайних ситуацій Миколаївської ОДА Петро Камінський, намагався разом з адвокатами обвинуваченого вигнати журналістів з кабінету, де проводилось засідання”. Цими журналістами були кореспондент інтернет-видання «Преступности.НЕТ» Олена Мельникова, журналісти Андрій Прокопенко з інтернет-видання «Новости-N» та Олена Нефедова з Миколаївського центру журналістських розслідувань.

У повідомленні передається зміст розмови журналіста із суддею:

- «- Вийдіть з кабінету. Я не дозволяю бути присутнім журналістам, - заявив суддя.
- Чому? - здивувалися журналісти.
- Тому. Хто вас запросив сюди?
- Нас ніхто не повинен запрошувати. Це відкрите засідання.
- Покиньте мій кабінет.

- На яких підставах ви нас виганяєте? Це закрите засідання?, - поцікавилися кореспонденти.
- Відкрите, - відповів Крутій.
- Закрийте кабінет. Хто вас запрошував? Ви запрошували?, - звернувся він до потерпілого. - Значить, я вас не запрошував. Я приймаю рішення, щоб ви не були присутні.
- Тобто ви закриваєте засідання?
- Ні, я не закриваю засідання. Сховайте ваші диктофони, відеокамери, я не дозволяю вам фотографувати, це з мого дозволу робиться”.

Перегляд відео з цього матеріалу підтверджує зміст наведеної розмови (у публікації її дещо скоротили без спотворення змісту, слова журналіста, який розмовляв російською, переклали українською мовою).

Законодавство (у редакції, що діяла на той час) не передбачало вимоги щодо присутності журналістів у відкритому судовому засіданні лише за запрошенням суду чи сторін, на проведення аудіозапису портативними засобами дозволу суду не було потрібно.

Цей випадок потрапив до регулярного звіту Інституту масової інформації “[Порушення прав журналістів в Україні](#)”, факти з якого беруться до уваги при оцінці стану свободи слова міжнародними організаціями.

Відповідаючи на запитальник Громадської ради доброчесності, Кандидат пояснив цей інцидент таким чином:

“За час роботи кілька разів видаляв присутніх та обвинувачених з судової зали за порушення ними порядку під час судового засідання.

В інтернеті є відео фрагменту моєї розмови з представниками ЗМІ, які намагались зайти в робочий кабінет при розгляді справи про адміністративне правопорушення під час так званої «народної люстрації» в 2014 р., з якого слідує, що я «начебто» видалив їх з кабінету та не дозволив проводити відеозйомку. Розповсюджена інформація про те, що представники ЗМІ були видалені не відповідає дійсності. Відео розмови, викладене в інтернеті є фрагментом, який вирваний з контексту. Представники ЗМІ залишились в кабінеті та проводили відеозйомку під час подальшого розгляду справи. Після оголошення перерви, до остаточного вирішення справи, представники ЗМІ зняли на відео, як «активісти» кинули в сміттєвий бак та облили зеленою особою, яка притягувалась до адміністративної відповідальності. Вважаю, що дана акція була заделегідь спланована та направлена на дискредитацію судової влади”.

На переконання Громадської ради доброчесності, такі пояснення кандидата підтверджують факт розмови, з якої видно намагання Кандидата перешкоджати діяльності журналістам у виконанні їхніх обов'язків і заборонити бути їм присутніми у відкритому судовому засіданні. У наведеній публікації щодо інциденту підтверджено, що ці намагання не були успішними: “В результаті спору журналісти все ж таки переконали суддю не порушувати закон, який регулює його діяльність та діяти правомірно”.

10.10.2014 р. Кандидат, як впливає з матеріалу “Судья Юрий Крутий и журналистка "Преступности.НЕТ"” (https://youtu.be/7jLBJDSK_ps), намагався перешкодити присутності журналістки на відкритому судовому засіданні у цій же справі, допускаючи при цьому висловлювання, які не відповідають етичним стандартам поведінки судді.

Розшифровка аудіозапису діалогу:

“ *Журналіст:* - Преса,

Суддя: - Ви питаєте дозволу, чи ви вже як в себе додому приходите?

- А чому я маю питати дозволу, якщо це відкрите засідання і я маю право тут знаходитися?
- Маєте право?
- Ну так, закон не забороняє чи забороняє?
- Забороняє. Треба спитати дозволу, ми в цивілізованій країні знаходимося з вами. Ви щось там пишете, я не знаю хто ви такі, звідки, з якою метою ви прийшли.
- Ну так запишіть хто я.
- Знов підігнали два мусоровози...
- А я?
- Ви чекаєте сенсації?
- Так чекаю, підігнала я (*тихо*)
- А?
- Чому ви маєте право так зі мною спілкуватися взагалі.
- Вже спектакль підготовлений.
- Я журналіст Інтернет-видання “Преступності-нет” яке я маю відношення до якихось мусоровозів.
- Ви знаєте, що попередній раз засунули в мусорний бак.
- Я тут при чому, взагалі журналісти тут при чому?
- Ви його знімали, ви звернулись до...
- А як він буде доказувати, що його принизили в суді, якщо я не буду це знімати в судовому засіданні”.

27.01.2016 р. Кандидат заборонив журналісту видання “НікВесті” проводити відеозапис судового засідання у справі про розбій. За даними цього видання, Кандидат заявив, що фото і відеофіксація процесу проводиться лише з дозволу судді, додавши, що необхідно було зареєструвати в канцелярії письмове прохання про час зйомки, де вказувалися б дані про журналіста. При цьому він сказав, що не прийме усної заяви із клопотанням дозволити вести відеозйомку.

Видання відзначило, що до цього випадку після прийняття Закону України “Про забезпечення права на справедливий суд” Кандидат та інші судді Ленінського райсуду Миколаєва не заперечували проти запису журналістами різних судових засідань і не вимагали клопотань. Більш того, у разі заперечення будь-кого з учасників процесу судді роз’яснювали їм зміни в законодавстві. Тобто раніше судді цього суду, зокрема і сам Кандидат, враховували статтю 11 зазначеного закону (додатки [2](#), [3](#)).

Положення Закону України «Про судоустрій і статус суддів» прямо передбачають, що учасники відкритого судового засідання мають право вести аудіозапис використовувати портативні засоби, а з 28.03.2015 р., також відеозапис без дозволу суду.

Громадська рада доброчесності оцінює поведінку під кутом зору таких стандартів. Бангалорські принципи поведінки судді встановлюють серед інших такі вимоги:

“Суддя демонструє поведінку, бездоганну навіть з точки зору стороннього спостерігача” (п.3.1).

“Недостатньо просто чинити правосуддя, потрібно робити це відкрито для суспільства” (п. 3.2).

“Суддя дотримується етичних норм, не допускаючи прояву некоректної поведінки при здійсненні будь-якої діяльності, що пов’язана з його посадою” (п. 4.1).

Крім того, відповідно до ст. 11 Кодексу суддівської етики суддя повинен проявляти повагу до права на інформацію про судовий розгляд.

Це право мають не лише сторони у справі, а й суспільство, особливо, у випадку, якщо справа становить значний суспільний інтерес.

На думку Громадської ради доброчесності, наведені дії Кандидата як судді слід кваліфікувати не лише як неетичну поведінку, а і як свавілля, яке порушує принципи гласності і відкритості, та підриває довіру громадян у чесне і справедливе правосуддя.

Громадська рада доброчесності розглядає таку неодноразову поведінку як безумовну і самостійну підставу для негативного висновку.

Порушення засад гласності і відкритості судового процесу, допущення суддею поведінки, що порочить звання судді або підриває авторитет правосуддя, зокрема в питаннях ... дотримання ... норм суддівської етики та стандартів поведінки, які забезпечують суспільну довіру до суду є самостійними підставами для дисциплінарної відповідальності судді (ст. 106 Закону України “Про судоустрій і статус суддів”).

У декларації доброчесності Кандидата, яка міститься в матеріалах [досьє](#) (с. 32), Кандидат підтвердив, що дотримувався правил професійної етики і не здійснював вчинків, що можуть мати наслідком притягнення до відповідальності. На переконання Громадської ради доброчесності Кандидат або завідомо вказав неправдиві відомості у цій декларації, або ж не вважає поведінку, про яку йдеться у цьому висновку, неетичною і такою що порушує принципи гласності і відкритості.

З огляду на викладене, Громадська рада доброчесності дійшла висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

Додаткова інформація про Кандидата

Окрім відомостей, що покладені в основу цього Висновку, Громадська рада доброчесності направляє до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України інформацію, що стосується Кандидата і може бути оцінена за критеріями доброчесності та професійної етики у сукупності з іншими обставинами.

1. У запитальнику, надісланому Кандидатом у відповідь на запит Громадської ради доброчесності, Кандидат повідомив, що був членом політичної партії (якої саме не вказав) протягом 1988 по 1990 років. Натомість, у п. 2 розділу 5 Анкети кандидата на посаду судді Кандидат надав іншу відповідь: “В політичних партіях не перебував та не перебуваю”.

2. На інформаційний веб-портал Громадської ради доброчесності надійшло два повідомлення від однієї особи (додаток 4) стосовно грубих порушень прав людини та зловживання владою. Зокрема, автор повідомлення з посиланням на тексти судових рішень у Єдиному державному реєстрі судових рішень та інші докази, наводить приклади:

- застосування судом за участю Кандидата до автора запобіжного заходу лише на підставі відсутності в особи реєстрації за місцем здійснення кримінального провадження, але ігноруючи наявність договору оренди житла;

- ігнорування (не розгляд) Кандидатом клопотань щодо недопустимості доказів;

- розгляд Кандидатом питань у кримінальному провадженні без участі захисників.

Звертаємо увагу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, що ухвали і вирок суду, постановлені за участю Кандидата, скасовані судом вищої інстанції.

3. В Інтернет виданні “Преступності.Нет” є публікація про обставини фальсифікації начебто Кандидатом доказів у справі і про звільнення на свободу “злочія в законі” (додаток [5](#)).

Громадська рада доброчесності не має можливості перевірити зазначені обставини, але це може бути включено до предмету співбесіди з Кандидатом.

Відповідно до частини четвертої статті 19 Регламенту Громадської ради доброчесності за наявності важливої інформації Рада у подальшому може окремим рішенням змінити або скасувати висновок, або затвердити новий висновок.

Додатки

1. Копія публікації “У Миколаєві суддя намагався прогнати журналістів з відкритого засідання”
2. Копія публікації “Судья Ленинского суда запретил журналисту вести съемку, игнорируя изменения в законодательстве”
3. Копія публікації “У Миколаєві суддя заборонив журналістці фото- і відеозйомку (оновлено)”
4. Повідомлення на інформаційний веб-портал Громадської ради доброчесності з додатками
5. Копія публікації “В Николаеве адвокат обвиняет судью Ленинского райсуда в попытке сфальсифицировать доказательства против подсудимого”

**Координатор
Громадської ради доброчесності**